

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare för perioden 2016-2018

Ansvarig för dokumentet

Landstingsdirektör

Revideras och följs upp

Varje ny mandatperiod

Beslutsdatum

2016-02-24

Beslutat av

Landstingsfullmäktige

1 Inledning

Landstinget är huvudman för all landstingsfinansierad verksamhet, oavsett om den drivs i egen regi eller om den genom avtal överlämnats till en privat utförare. Landstinget är därmed skyldig att följa upp och kontrollera inte enbart egna verksamheter utan även verksamheter som bedrivs i privat regi i enlighet med kommunallagen 3 kap. 16a- 18 b §§.

2 Lagrum

Enligt 3 kap. 16 § kommunallagen (1991:900) får ett landsting efter beslut av landstingsfullmäktige lämna över vården av en kommunal angelägenhet till en juridisk person eller en enskild individ.

Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet enligt 16 §. Med en privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag och inte heller en sådan stiftelse eller förening som avses i 18 b § (3 kap. 18 c§ kommunallagen). Privata aktörer blir oftast privata utförare genom avtalstecknande efterföljande offentligt upphandling (lag (2007:1091) om offentlig upphandling , lag (2007:1092) om upphandling inom områden vatten, energi, transporter och posttjänster) eller genom införda valfrihetssystem (lag (2008:962) om valfrihetssystem).

När vården av en kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare ska kommunen respektive landstinget kontrollera och följa upp verksamheten (3 kap. 19 § kommunallagen).

Om en kommun eller ett landsting sluter avtal med en privat utförare ska kommunen respektive landstinget genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över (3 kap. 19 a § kommunallagen).

3 Fullmäktiges uppdrag

Fullmäktige ska för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I programmet ska det också anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses (3 kap. 19 b § kommunallagen).

4 Programmets omfattning

Programmet omfattar privata utförare inom landstingets verksamheter som riktar sig direkt till patienter och/eller medborgare. Det avser privata utförare som landstinget ingår avtal med, enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem, enligt lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten energi transporter och posttjänster, enligt lagen (1993:1651) om läkarvårdsersättning samt enligt lagen (1993:1652) om ersättning för fysioterapi.

5 Landstingsfullmäktiges mål och riktlinjer för uppföljning

5.1 Generella mål för uppföljningen

Målen med landstingets uppföljning och utvärdering är att:

- säkerställa att krav en i avtalen är uppfyllda och att minimera och förebygga brister hos utförarna, till exempel bristande kvalitet och ekonomiska oegentligheter
- utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs hos utförarna genom att resultaten av uppföljningarna läggs till grund för det lokala kvalitetsutvecklingsarbetet
- utveckla och förbättra styrningen, till exempel genom att ändra avtalsskrivningar och förbättra informationen och den löpande dialogen med utförarna.

5.2 Generella riktlinjer för uppföljning

- Ansvaret för uppföljning ska organiseras så att de krav som finns på oberoende granskning och kompetens hos granskaren säkerställs.
- Landstingsstyrelsen ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för uppföljningsarbetet.
- Kontroll och uppföljningsarbete av verksamhet som drivs i egen regi ska utformas på liknande sätt som för privata utförare gällande den egen regi som verkar inom samma regelverk som och konkurrerar med privata utförare.

6 Allmänhetens insyn

Landstinget ska i avtal med privata utförare tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över till en privat utförare enligt kommunallagen (1991: 900), 3 kap. 19a §.

Utföraren ska kunna lämna skriftlig information när landstinget så begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådant som kan lämnas utan omfattande merarbete eller inte strider mot lag eller annan författning. Den informationen som lämnats in ska bidra till att invånarna får en tydlig bild av hur verksamheten bedrivs.

Allmänheten ges möjligheter till insyn genom offentliga uppföljningsrapporter och årsredovisningar.

7 Uppföljning

Landstingsstyrelsen ska säkerställa att det finns uppföljningsplaner som beskriver hur uppföljningen ska ske. Landstingsdirektören ser till att ansvarig förvaltnings-/stabschef har årliga uppföljningsplaner för sin verksamhet.

Uppföljning ska utföras enligt de generella riktlinjerna för uppföljning, enligt punkt 5.2 ovan. Uppföljningsrapporter ska diarieföras.

Uppföljningen syftar till att:

- Kontrollera att gällande lagar och föreskrifter följs när uppdrag utförs
- Kontrollera att uppdrag utförs i enlighet med landstingets kvalitets- och effektivitetskrav, såsom dessa formulerats i uppdragsbeskrivningar, förfrågningsunderlag, anbud och avtal
- Utveckla verksamheten för att skapa utrymme för nya och förbättrade tjänster

8 Arbetsmetoder uppföljning

Inom landstinget finns privata utförare inom en mängd förvaltningar och verksamhetsområden med en variation av tjänsteutbud och arbets sätt vilket medför att nivån på uppföljningen delvis varierar och anpassas efter den upphandlade tjänsten. Uppföljningarna ska bedrivas enligt de nivåer som beskrivs i matris, bilaga I.

9 Återrapportering

Återrapportering av uppföljningsarbetet till landstingsstyrelsen ska ske enligt uppföljningsplan. Denna återrapportering bör innehålla

- redovisning av genomförda granskningar
- uppföljningsarbetets resultat
- registrerade avvikelser som uppkommit och eventuella vidtagna åtgärder
- redogörelse för planerade uppföljningar

Bilaga 1 Matris över nivåindelning och arbetsmetoder för uppföljning inom landstinget

Nivå 1 Löpande uppföljning	
Huvudsyfte:	Förbättring och utveckling av verksamheterna, samt kontroll/uppföljning av avtal, regler och ekonomisk registrering.
Huvudsaklig arbetsform:	Dialog och gemensam problemlösning i form av regelbundna avstämningsmöten/samrådsträffar, branschråd, uppföljningsmöten, enkäter, bedömning och analys av data /årsredovisning/verksamhetsberättelse med mera.
Huvudsakligt innehåll:	Regelbunden och systematisk basuppföljning av produktion och utbetald ersättning
Huvudansvarig:	Landstingsstyrelsen
Utförare:	Utsedd förvaltning/enhet.
Tidsaspekt:	Löpande
Återrapportering till landstingsstyrelsen:	Enligt uppföljningsplan.
Typ av återrapportering:	Enligt uppföljningsplan.

Nivå 2 Fördjupad uppföljning	
Huvudsyfte:	Granskning och kontroll av utföraren samt lärande och utveckling av verksamheten.
Huvudsaklig arbetsform:	Riktad och/eller systematisk kontroll av utförare som genomförs utöver den löpande uppföljningen för att säkerställa att verksamheter, oavsett driftsform, lever upp till gällande krav i avtal, överenskommelser, lagar och regler. Innefattar såväl kontroll av prestationer som verksamheten ersätts för, som kontroll av kvalitet och patientsäkerhet.
Huvudsakligt innehåll:	Regelbunden och/eller systematisk fördjupad uppföljning inom områdena ekonomi, verksamhet, resultat/produktion, kvalitet samt specifika frågeställningar/behov som en följd av interna eller externa problem/brister.
Huvudansvarig:	Landstingsstyrelsen.
Utförare:	Utsedd förvaltning/enhet.
Tidsaspekt :	Enligt uppföljningsplan.
Återrapportering till landstingsstyrelsen:	Enligt uppföljningsplan.
Typ av återrapportering:	Enligt uppföljningsplan.

Nivå 3 Utvärdering	
Huvudsyfte:	Noggrann efterhandsbedömning av hela eller delar av verksamheter, verksamhetsområden eller organisationer
Huvudsaklig arbetsform:	Utredningsarbete med kvantitativ och/eller kvalitativ metodik
Huvudsakligt innehåll:	Ger svar på komplexa eller övergripande frågeställningar på verksamhets- eller systemnivå, till exempel vid behov av tematiska bedömningar och utvärderingar
Huvudansvarig:	Landstingsstyrelsen.
Utförare:	Utsedd förvaltning/enhet.
Tidsaspekt:	Enligt uppföljningsplan.
Återrapportering till landstingsstyrelsen.	Enligt uppföljningsplan.
Typ av återrapportering:	Enligt uppföljningsplan.